

Департамент освіти і науки
Сумської обласної державної адміністрації
**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
(КЗ СОІППО)**

СХВАЛЕНО
Вченою радою КЗ СОІППО
Протокол № 10 від 31.08.2026

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ КЗ СОІППО
від 31.08.2026 № 244-ОД

Ректор К. Нікітін

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ, ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
(НОВА РЕДАКЦІЯ)**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (далі – Положення) розроблено з урахуванням вимог Законів України «Про академічну доброчесність» (від 18.12.2025 № 4742-IX), «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу»; Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів»; Етичного кодексу Вченого України, Статуту Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (далі – Інститут, КЗ СОІПО), Правил внутрішнього трудового розпорядку, Кодексу академічної доброчесності та інших нормативно-правових актів, а також із використанням досвіду провідних закордонних і вітчизняних закладів вищої освіти.

1.2. Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (далі – учасники освітнього процесу) розроблено з метою розвитку вищої освіти та науки в Україні відповідно до національних пріоритетів і світових стандартів шляхом забезпечення та покращення якості вищої освіти та фундаментальних і прикладних наукових досліджень в Інституті.

1.3. Положення визначає основні вимоги щодо дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу та наукової (творчої) діяльності Інституту під час навчання, викладання, реалізації досліджень.

1.4. Положення спрямоване на забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень учасників освітнього процесу на основі дотримання принципів і норм професійної етичної поведінки, високих стандартів в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності Інституту, запобігаючи порушенням академічної доброчесності.

II. ГЛОСАРІЙ

2. У цьому Положенні наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

- **автор** – фізична особа, яка своєю працею створила академічний твір (його частину) чи навчальну роботу (її частину);
- **академічна доброчесність** – сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності;
- **академічний твір** – твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, творчого мистецького проєкту, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової монографії, наукової статті, підручника, навчального посібника або в іншій формі, визначеній законодавством та/або внутрішнім актом;

- **внутрішній акт** – документ закладу освіти, наукової установи, іншого суб'єкта академічної діяльності, затверджений у встановленому порядку його колегіальним органом управління, що стосується питань академічної доброчесності;
- **джерело інформації** – друковане чи електронне видання, архівний матеріал, інтернет-ресурс, особиста комунікація, інше джерело, з якого отримано інформацію, що використовується в академічному творі чи навчальній роботі;
- **навчальна робота** – результат виконання здобувачем вищої освіти навчального завдання (навчальних завдань), відображений у текстовій, візуальній, аудіовізуальній, пластичній, цифровій чи іншій формі;
- **суб'єкти академічної діяльності** – педагогічні, науково-педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти, вступники, учасники та організатори конкурсів, експерти у сфері освіти і науки, суб'єкти освітньої діяльності, суб'єкти наукової діяльності;
- **уповноважений орган** – колегіальний орган Інституту, уповноважений відповідно до Закону України про академічну доброчесність розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності, визначені відповідно до цього Закону внутрішнім актом;
- **уповноважена особа** – педагогічний, науково-педагогічний працівник Інституту, уповноважений відповідно до Закону України про академічну доброчесність реагувати на порушення академічної доброчесності, розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності, визначені відповідно до цього Закону внутрішнім актом.

ІІІ. ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Суб'єкти академічної діяльності зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, що визначені цим Законом України про академічну доброчесність та іншими законами України відповідно до цього Закону, а також міжнародними документами, підписаними від імені України в установленому законодавством порядку.

Суб'єкти академічної діяльності зобов'язані формувати та утверджувати культуру академічної доброчесності в їхніх академічних спільнотах, що ґрунтується на цінностях, принципах і правилах академічної доброчесності.

3.2. Базовими цінностями академічної доброчесності є:

- **чесність** суб'єктів академічної діяльності перед собою та іншими особами;
- **довіра до результатів академічної діяльності** інших осіб, зокрема до того, що ці результати здобуті чесно та з дотриманням відповідних правил і стандартів;

- **повага до честі і гідності** своєї та інших членів академічної спільноти, цінування різноманіття думок, повага до прав інтелектуальної власності інших осіб;
- **справедливість** у ставленні суб'єктів академічної діяльності один до одного, зокрема створення справедливої політики Інституту, послідовне та неупереджене реагування на порушення академічної доброчесності, доброчесне оцінювання результатів академічної діяльності;
- **відповідальність** суб'єктів академічної діяльності перед собою, один перед одним і перед суспільством за результати своєї академічної діяльності;
- **стійкість** у доброчесному провадженні своєї академічної діяльності незалежно від зовнішніх і внутрішніх спонукань до порушення академічної доброчесності та від наявності чи відсутності зовнішнього контролю;
- **рішучість** у формуванні та утвердженні культури академічної доброчесності, **сміливість** у захисті академічної доброчесності в академічній діяльності.

3.3. Основними принципами академічної доброчесності є:

- **пріоритетність** забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти шляхом застосування відповідних методів навчання, виховання, стимулювання і заохочення;
- **відкритість інформації** про правила академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності та відповідальність за них;
- **нетерпимість** (нульова толерантність) до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;
- **повага до результатів академічної діяльності** (авторства) іншої людини та непорушність прав інтелектуальної власності;
- **уникнення конфлікту інтересів**.

IV. ОСНОВНІ ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Академічна доброчесність у педагогічній, науково-педагогічній, викладацькій діяльності

4.1. Педагогічні, науково-педагогічні працівники, інші особи, які здійснюють викладацьку діяльність, зобов'язані дотримуватися таких правил:

- ставитися з повагою до здобувачів вищої освіти та інших учасників освітнього процесу;
- ґрунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень та відображають сучасний стан знань з відповідних питань;
- перевіряти надійність і достовірність інформації, що надається здобувачам вищої освіти та іншим учасникам освітнього процесу;
- чітко окреслювати очікувані результати навчання, встановлювати зрозумілі вимоги до виконання навчальних завдань та мати прозору систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, яка базується на чітких оприлюднених критеріях;

- доброчесно оцінювати академічні твори та навчальні роботи здобувачів вищої освіти, переконуватися у відсутності ознак порушення академічної доброчесності;
- власним прикладом сприяти формуванню у здобувачів вищої освіти академічної доброчесності;
- стимулювати та заохочувати здобувачів вищої освіти до дотримання академічної доброчесності;
- вчасно, неупереджено, невідбирково реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності, припиняти такі порушення, застосовувати до здобувачів вищої освіти заходи реагування на порушення академічної доброчесності у випадках і порядку, визначених Законом України про академічну доброчесність, спеціальними законами та/або внутрішніми актами.

4.2. Забороняється доведення до здобувачів вищої освіти завідомо неправдивої чи викривленої інформації, сфабрикованих чи сфальсифікованих даних, крім випадків, зумовлених навчальними та/або методичними цілями, зокрема з метою формування у здобувачів вищої освіти критичного мислення, вміння критично сприймати та аналізувати інформацію.

Академічна доброчесність у навчальній діяльності здобувачів вищої освіти

4.3. Здобувачі вищої освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися таких правил:

- виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів;
- у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора;
- академічний твір здобувача освіти може включати раніше створений ним академічний твір (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.

Академічна доброчесність під час створення та оприлюднення академічних творів

4.4. Під час створення академічного твору автор повинен дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.

Якщо в академічному творі використані результати інтелектуальної творчої діяльності (текст, зображення, ідея, розробка, твердження, відомості, думка тощо) іншої особи, про це має бути зазначено в такому академічному творі з посиланням на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора.

Посилання на джерело інформації здійснюється у спосіб, що дає змогу виокремити внесок автора в академічному творі серед результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб.

4.5. Академічний твір повинен містити достовірну інформацію та не має містити сфабрикованої чи сфальсифікованої автором інформації.

У разі наведення припущень чи недоведених тверджень про це має бути зазначено в академічному творі.

4.6. В оприлюдненому академічному творі зазначаються всі його автори.

4.7. У разі використання в академічному творі об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, автор повинен повідомити про це в такому творі із зазначенням методики генерування та/або посилання на відповідну комп'ютерну програму чи її опис згідно з вимогами щодо оформлення та/або оприлюднення відповідних академічних творів, визначених відповідним суб'єктом академічної діяльності.

4.8. В оприлюдненому академічному творі, крім авторів, зазначаються й інші особи, які брали участь у роботі над ним (надання рекомендацій, консультування, редагування, оформлення, виконання експериментів, розрахунків, перекладу тощо), із зазначенням характеру внеску кожної з таких осіб.

Інформація про рецензента (рецензентів) академічного твору може не оприлюднюватися відповідно до редакційної політики видавця.

4.9. У разі використання автором у новому академічному творі власних раніше опублікованих наукових результатів (частково або повністю) про це має бути обов'язково зазначено в цьому новому академічному творі.

4.10. Тексти прийнятих до захисту у КЗ СОІППО, кваліфікаційних робіт, підписані кваліфікованим електронним підписом, оприлюднюються до їх захисту у машинозчитувальному форматі, на постійній основі, з наданням вільного доступу до них без проходження автентифікації та з дотриманням інших вимог, визначених законодавством, зокрема Положенням про Національний репозитарій академічних текстів, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

Академічна доброчесність під час оцінювання результатів академічної діяльності

4.11. Кожен має право на доброчесне оцінювання результатів його академічної діяльності.

Оцінюванню підлягають персональні (індивідуальні) результати діяльності особи, досягнуті нею особисто, або результати діяльності авторського колективу, що їх отримав.

4.12. Особи, які проводять оцінювання, зобов'язані вживати всіх заходів, визначених Законом України про академічну доброчесність, спеціальними законами, іншими актами законодавства, внутрішніми актами, щоб оцінювання здійснювалося:

- з дотриманням визначених законодавством цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до об'єкта оцінювання, процедур оцінювання та чітких і зрозумілих критеріїв оцінювання;
- за допомогою методів та інструментів оцінювання, що здатні забезпечити досягнення мети оцінювання;

- за відсутності недозволеної допомоги під час оцінювання результатів діяльності та/або створених для окремої особи (групи осіб) переваг чи перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження оцінювання (крім додаткової підтримки для осіб з особливими освітніми потребами);
- за відсутності конфлікту інтересів або після його врегулювання в порядку, встановленому законодавством;
- за відсутності упередженого ставлення або дискримінації особи за будь-якою ознакою.

4.13. Забороняється оцінювати людину, її поведінку, зовнішній вигляд, одяг та інші ознаки, якщо вони не є об'єктом оцінювання відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до результатів її академічної діяльності.

V. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

5.2. Система забезпечення академічної доброчесності, запобігання та виявлення академічного плагіату є невід'ємною складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та якості освітньої діяльності КЗ СОІППО, яка включає:

- внутрішню політику щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;
- вимоги до створення, оприлюднення, виконання та оцінювання академічних творів, навчальних робіт у частині забезпечення академічної доброчесності;
- заходи, спрямовані на формування та утвердження культури академічної доброчесності;
- порядок формування, повноваження та відповідальність уповноважених органів;
- повноваження та відповідальність уповноважених осіб;
- процедуру розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, зокрема гарантії дотримання прав учасників освітнього процесу під час розгляду таких повідомлень, порядок прийняття рішень про застосування до особи заходів реагування на порушення академічної доброчесності та порядок оскарження таких рішень.

5.3. Політики, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності Інституту, у частині, що стосується здобувачів освіти, погоджуються вищим органом самоврядування здобувачів освіти відповідного закладу (за наявності), а для закладів вищої освіти - також Науковим товариством студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених.

5.4. Політики, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності, а також їх реалізація в Інституті повинні:

- підвищувати обізнаність усіх учасників освітнього процесу щодо цінностей, принципів, правил академічної доброчесності;
- сприяти дотриманню академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу;
- мінімізувати можливості для порушення академічної доброчесності;
- визначати механізми для запобігання виникненню та врегулювання конфліктів інтересів;
- забезпечувати дієве реагування на факти порушення академічної доброчесності.

5.5. Інститут зобов'язаний оприлюднювати на своєму офіційному веб-сайті внутрішні акти, що визначають політики, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності.

5.6. Інститут зобов'язаний здійснювати перевірку академічних творів, які видаються, а також які оприлюднюються у виданнях, рекомендованих ним до друку, на відсутність ознак порушення академічної доброчесності.

5.7. Забезпечення академічної доброчесності здобувачів вищої освіти КЗ СОІППО:

- проводить навчання з академічної доброчесності, зокрема з академічного письма;
- вживає заходи для недопущення надмірного навчального навантаження здобувачів вищої освіти, забезпечуючи відповідність обсягу і рівня складності завдань для самостійної роботи часу, відведеному навчальним планом на її виконання.

5.8. Кожен педагогічний, науково-педагогічний працівник зобов'язаний формувати та утверджувати культуру академічної доброчесності здобувачів вищої освіти шляхом:

- особистого дотримання академічної доброчесності;
- навчання принципам і правилам академічної доброчесності, підвищення рівня обізнаності здобувачів вищої освіти щодо академічної доброчесності;
- стимулювання та заохочення здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;
- формування завдань, що сприяють творчому підходу здобувачів вищої освіти до їх виконання;
- уникнення завдань для здобувачів вищої освіти, що полягають у відтворенні загальнодоступної інформації;
- припинення виявлених ним порушень академічної доброчесності здобувачами освіти;
- застосування до здобувачів вищої освіти виховних заходів реагування на порушення академічної доброчесності;
- притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності у випадках і порядку, визначених внутрішніми актами.

VI. ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, педагогічними працівниками Інституту передбачає:

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок,

тверджень, відомостей, результатів дослідження;

- надання достовірної інформації про методи, методики і результати досліджень, використані джерела та власну освітню і наукову діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

6.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної, наукової, творчої діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

VII. ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

7.1. Інститут вживає заходів для ознайомлення здобувачів вищої освіти із поняттями та вимогами академічної доброчесності шляхом включення відповідного матеріалу до програм навчальних дисциплін, проведення окремих лекцій, семінарів, тренінгів, індивідуальних консультацій тощо.

7.2. Запобігання академічному плагіату у кваліфікаційних роботах, наукових дослідженнях, дисертаціях, публікаціях учасників освітнього процесу полягає у здійсненні технічної перевірки за допомогою спеціалізованих програмних засобів, що використовуються в Інституті, та експертної оцінки щодо відсутності/наявності академічного плагіату.

7.3. Проходження автоматизованої перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів освіти контролюють відповідальні особи, затверджені в структурних підрозділах Інституту.

7.4. Проходження автоматизованої перевірки наукових, навчально-методичних праць тощо, які рекомендуються до друку/оприлюднення в мережі Інтернет, контролюють завідувачі кафедр, відділів, голови та вчені секретарі вчених рад Інституту / факультету.

7.5. Проходження автоматизованої перевірки наукових періодичних видань Інституту (друкованих та електронних) контролюють головні редактори / відповідальні секретарі видань.

7.6. Заходами з попередження академічної доброчесності є проведення заходів для учасників освітнього процесу щодо дотримання норм законодавства України про авторське право і суміжні права, правил цитування джерел інформації у разі використання оприлюднених ідей, розробок, тверджень, відомостей при підготовці наукової (творчої) продукції,

об'єктивного оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти тощо.

VIII. ПОРУШЕННЯ ВИМОГ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

8.1. Порухненнями академічної доброчесності, притаманними освітній діяльності є:

- 1) академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих матеріалів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

Основними видами академічного плагіату є:

- клонування – копіювання, точне відтворення (слово в слово) чужого тексту та/або запозичення ілюстрацій з наступним представленням їх як авторських;
 - копіювання – матеріал містить значну частину тексту та/або ілюстрації одного джерела без змін;
 - «знайти-замінити» – зберігається основний зміст джерела зі зміною ключових слів і фраз;
 - ремікс – парафраза матеріалів кількох джерел упорядковуються так, щоб текст виглядав цілісним;
 - гібрид – поєднання цитованих джерел і скопійованих матеріалів (тексту, ілюстрацій) без посилання;
 - мешап – мікс (змішування) скопійованих матеріалів із кількох джерел;
 - використання неіснуючих джерел – текст містить посилання на неіснуючі джерела, недостовірні або неточні відомості про джерела;
 - агрегатор – текст та/або ілюстрації мають належне оформлення цитат, але майже не містить оригінальних думок, власного внеску автора (стосується лише наукових робіт, де обов'язковою частиною є авторські дослідження);
 - ретвіт – текст містить належне цитування, але, по суті, дублює формулювання та/або структуру першоджерела (стосується лише наукових робіт, де обов'язковою частиною є авторські дослідження);
- 2) самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових досліджень, використання власних попередніх праць в іншому контексті, без посилань на те, що така праця вже була раніше використана або опублікована;
 - 3) фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі та/або наукових дослідженнях;
 - 4) фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу та/або наукових досліджень;
 - 5) списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час

оцінювання результатів навчання;

- 6) хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- 7) обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;
- 8) необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів вищої освіти; невчасне повідомлення здобувачів освіти про систему оцінювання результатів навчання; застосування системи оцінювання, що не відповідає декларованим цілям та завданням теми, дисципліни, практики, освітньої програми тощо; відсутність об'єктивних критеріїв оцінювання.

8.2. Не допускається під час провадження освітньої діяльності вчинення здобувачами вищої освіти чи співробітниками КЗ СОІППО, дій, які матимуть наслідком вчинення порушення академічної доброчесності або порушення етики академічних взаємовідносин, у т.ч. і таких як:

- підробка підписів в офіційних документах;
- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки при складанні будь-якого виду підсумкового контролю або переваг у науковій роботі;
- придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів освітньої діяльності;
- надання відгуків або рецензій на наукові чи навчальні роботи без належного проведення їх експертизи;
- академічний саботаж – завдання шкоди, псування, затримка або непотрібне ускладнення навчальної або дослідницької роботи інших осіб, навмисне знищення даних, уповільнення процесу рецензування роботи автора для використання результатів у власних цілях тощо;
- включення до списку авторів навчальних, наукових видань або виконавців проєкту осіб, які не брали участь у підготовці (написанні) та в отриманні результатів;
- вчинення дій в умовах реального конфлікту інтересів;
- ігнорування передбачуваних порушень академічної доброчесності іншими особами, або вчинення дій, спрямованих на приховування порушення;
- використання шантажу чи підкупу;
- перевищення повноважень, «професорська нечесність» – використання родинних зв'язків чи службового становища для отримання переваг у навчальній, позанавчальній, науковій чи адміністративній сфері;
- вплив на результати анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості навчальних дисциплін;
- використання під час оцінювання результатів навчання заборонених допоміжних матеріалів (шпаргалок, конспектів тощо) та технічних засобів (мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);

- симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби, з метою уникнення контрольних заходів оцінювання результатів навчання;
- проходження процедур контролю знань підставними особами;
- здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату навчальної діяльності;
- написання не своїх варіантів завдань на контрольних заходах;
- колективна співпраця між здобувачами вищої освіти заради отримання спільної для всіх вигоди (окрім видів робіт, які передбачають колективну співпрацю та визначені нормативними документами до навчальних дисциплін);
- вчинення дій, направлених на попереднє та незаконне ознайомлення зі змістом матеріалів підсумкового контролю;
- використання системи прихованих сигналів (звукових, жестових та ін.) при виконанні групових контрольних заходів, тестів, тощо з однаковими варіантами;
- примусові благодійні внески та примусова праця – примушення здобувачів вищої освіти сплачувати гроші чи виконувати певну працю під загрозою зумисно завдати шкоди інтересам та правам особи у навчанні, побуті чи інших питаннях;
- маніпулювання авторством або зневага до ролі інших дослідників в публікаціях;
- вибіркове цитування для поліпшення власних показників або для того, щоб догодити редакторам, рецензентам чи колегам;
- надання спонсорам можливості ставити під загрозу незалежність дослідного процесу або повідомлення про результати таким чином, щоб сформулювати або поширити упереджене уявлення про дослідження;
- зловмисне звинувачення дослідника в скоєнні порушення принципів академічної доброчесності;
- викривлення наукових досягнень;
- перебільшення важливості та практичної значимості результатів;
- створення або підтримка журналів та видавництв, які підривають авторитет наукових досліджень («хижацькі» журнали та видавництва);
- запозичення результатів інших наукових груп;
- крадіжка результатів досліджень у межах однієї наукової групи.

8.3. Наведений перелік не є вичерпним та не охоплює всіх дій, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності, етики академічних взаємовідносин. Законодавством можуть визначатися й інші види порушень академічної доброчесності.

ІХ. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

9.1 Учасники освітнього процесу несуть відповідальність за порушення академічної доброчесності відповідно до вимог законодавства України.

9.2. За порушення академічної доброчесності та етики академічних

взаємовідносин здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольних робіт, іспитів, заліків тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо;
- повідомлення суб'єкта, який здійснює фінансування навчання (проведення наукового дослідження), установи, що видала грант на навчання (дослідження), потенційних роботодавців, батьків здобувача вищої освіти про вчинене порушення;
- обмеження участі порушника в наукових дослідженнях, виключення з окремих наукових проєктів;
- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;
- відрахування із закладу освіти.

9.3. За порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин співробітники КЗ СОІППО можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- попередження;
- позбавлення права голосу у колегіальних органах управління Інституту або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін;
- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування для проведення наукових досліджень та реалізації освітніх проєктів, стипендій, грантів тощо;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- позбавлення почесних звань, нагород тощо, присуджених Інститутом.

9.4. Дії, в яких наявні ознаки порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин можуть також бути підставою для притягнення особи до дисциплінарної, цивільно-правової, адміністративної, кримінальної відповідальності у випадках та порядку, встановлених законодавством.

9.5. Притягнення особи до відповідальності за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин може здійснюватися незалежно від притягнення її до інших видів відповідальності.

9.6. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем вищої освіти при виконанні завдань поточного (підсумкового) контролю чи під час атестації здійснює викладач/екзаменаційна комісія.

У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності при виконанні завдань поточного (підсумкового) контролю викладач

зобов'язаний повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт порушення декана факультету/завідувача кафедри.

У разі встановлення екзаменаційною комісією факту порушення академічної доброчесності під час проходження здобувачем вищої освіти атестації складається відповідний протокол із рішенням про оцінку «F».

9.7. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем вищої освіти при написанні ним курсових, магістерських, дисертаційних робіт, наукових та ін. статей здійснює керівник/науковий керівник.

У випадку виявлення факту порушення академічної доброчесності керівник/науковий керівник зобов'язаний повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт порушення завідувача кафедри/декана факультету.

9.8. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності науково-педагогічними, науковими та педагогічними працівниками при рекомендації видань до друку здійснюють завідувачі кафедр/відділів, рецензенти (експерти) різних рівнів, голова та секретар науково-методичної ради, голова та вчений секретар Вченої ради Інституту.

У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності при рекомендації рукопису до друку на етапі кафедри, рецензенти (експерти) зобов'язані повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт завідувача кафедри/відділу; на інститутському етапі – голову та секретаря науково-методичної ради, голову та вченого секретаря Вченої ради Інституту.

9.9. Контроль і відповідальність за дотримання норм академічної доброчесності авторами публікацій у наукових періодичних виданнях Інституту здійснюють головні редактори, заступники головних редакторів та відповідальні секретарі редакційних колегій видань. Виявлення порушення академічної доброчесності у поданих публікаціях є підставою для відмови у друку.

X. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

10.1. Із метою дотримання академічної доброчесності в Інституті створена постійно діюча Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія). Склад та термін роботи Комісії визначається наказом ректора.

10.2. Повноваження Комісії з питань академічної доброчесності Інституту:

- розглядати заяви щодо порушення академічної доброчесності (Комісія інституту розглядає заяви про факти порушення, у т. ч. пов'язані з фактами, зазначеними у пп. 9.4-9.5, 9.8; Комісія розглядає заяви щодо фактів порушення на рівні Інституту, у т.ч. зазначені у пп. 9.6, 9.8 цього Положення), здійснювати їх аналіз та готувати відповідні висновки;
- залучати до експертизи фахівців із відповідної галузі знань, а також використовувати технічні та програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

- готувати пропозиції щодо забезпечення академічної доброчесності в освітньому процесі та науковій діяльності Інституту;
- інші повноваження відповідно до вимог законодавства України та нормативних актів Інституту.

10.3. Організаційною формою роботи Комісії є засідання.

10.4. Засідання Комісії веде її голова, за його відсутності – заступник. Повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду на засіданні тощо здійснює секретар.

10.5. На засідання Комісії запрошується особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності. Про дату, час і місце проведення засідання особа, відносно якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності, попереджається щонайменше за два дні.

10.6. Комісія надає можливість особі, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності, ознайомитися з матеріалами щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подати до них зауваження, надати усні та/або письмові пояснення чи відмовитися від надання будь-яких пояснень.

10.7. Рішення комісії приймається відкритим голосуванням і вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні.

10.8. За результатом проведеного засідання Комісія готує висновок щодо підтвердження чи спростування факту порушення академічної доброчесності. За умови підтвердження факту порушення академічної доброчесності у висновку зазначаються пропозиції щодо вживання відповідних заходів. Особа, відносно якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності, ознайомлюється із висновком Комісії. Висновок подається ректору Інституту для подальшого розгляду і прийняття рішення.

XI. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

11.1. У разі незгоди з висновком Комісії особа, відносно якої розглядалося питання щодо порушення академічної доброчесності, має право оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності.

11.2. Апеляція подається особою, відносно якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності, у триденний термін після дати отримання висновку Комісії Інституту для ознайомлення.

11.3. У випадку, коли заява про факт порушення розглядалася Комісією з питань академічної доброчесності Інституту – апеляція надсилається з корпоративної пошти учасника освітнього процесу, що оскаржує рішення, на корпоративну електронну пошту Приймальні ректора або на адресу: вул. Римського-Корсакова, 5, м. Суми, 40007. У цьому випадку для розгляду апеляції створюється Апеляційна комісія, склад і термін роботи якої затверджується наказом ректора. Рішення Апеляційної комісії щодо розгляду апеляційної заяви є остаточним і оскарженню не підлягає.

11.4. В апеляції учасник освітнього процесу зазначає:

- персональну інформацію заявника (ПІБ, контактний телефон,

електронна адреса, назва структурного підрозділу, посада/група, спеціальність, курс) та викладає суть питання;

- рішення, що оскаржується;
- пояснення того, в чому полягає неправомірність рішення та обґрунтування заперечень;
- опис матеріалів та документів, які додаються за потреби.

11.5. Апеляція розглядається протягом місяця з дня її надходження.

11.6. За результатами розгляду апеляції особи, відносно якої розглядалося питання щодо порушення академічної доброчесності, формується відповідний висновок.

ХІІ. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

12.1. Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти у освітній діяльності КЗ СОШПО вводиться в дію наказом ректора на підставі рішення Вченої ради Інституту.

12.2. Зміни та доповнення до Положення вводиться в дію наказом ректора на підставі рішення Вченої ради Інституту.

12.3. Текст даного Положення після введення його в дію оприлюднюється на офіційному вебсайті Інституту.